

Venec lepih dogodkov iz življenja našega cesarja.

4. Junaška neustrašenost našega cesarja.

Poleg plemenite dobroteljnosti je viteško junštvo posebna vrлина našega cesarja. Neštetokrat je to dokazal. Oglejmo si le nekaj slučajev.

L. 1859. se je združil Napoleon III. z Italijani ter napovedal vojsko Avstriji. Ko je cesar izvedel, da se našim ne godi dobro in je bil vojskovodja Gyulai pri Magenti 4. junija premagan, se sam postavi na čelo svojim hrabrim vojakom. Vroča je bila bitka 24. junija pri Solferinu. Toda prva pomota se ne da tako lahko popraviti in premoč združenih nasprotnikov je bila prevelika. Vkljub silnemu navalu so naši vztrajali. Cesar sam je stopil na čelo graničarskemu bataljonu, ki je korakal v odločilen boj, ter klical: „Naprej, junaki, tudi jaz imam ženo in otroke!“ Komaj ga je pregovorilo spremstvo, da se ogne nevarnosti: Zmaga sicer ni bila na naši strani; a vojakov so precej več izgubili sovražniki nego Avstrija. Vpoštevajoč veliko hrabrost naše vojske je rekel francoski general: „Še ena taka zmaga in vrnemo se domov brez vojakov.“ Naš cesar pa se je laskavo zahvalil svojim hrabrim vojakom za „čudovlto požrtvovalnost“.

* * *

Ne vemo, ali bi se bolj čudili blagohotnosti ali neustrašenosti, ki se ne boji niti smrtne nevarnosti, v tem-le dogodku.

L. 1855. je obiskal cesar Franc Jožef I. Lvov, glavno mesto Galicije. Obiskoval je tudi bolnice in se ni strašil nobene bolezni. Ljudje so se čudili toliki ljubezni in pogumnosti. Med množico je bil tudi invalid, ki mu je bila l. 1849. italijanska krogla odtrgala roko.

„To je pa vendar preveč, da si upa naš cesar celo v bolnice. Kako lahko bi nalezal kako bolezen,“ se oglasi neka starka poleg invalida.

„Vi še ne poznate cesarja,“ odgovori invalid in začne navdušeno pripovedovati: „Leta 1849. se mi je komaj zacelila rana na roki, kar se me loti še kolera. Ležal sem v bolnici na Dunaju. Bil sem že okreval toliko, da sem mogel hoditi. Bil sem ravno na dvorišču, kar pridirja kočija. Iz nje stopi cesar sam ter stopi skozi vrata. Molče ga pozdravlja straža. Lahkim korakom stopa Franc Jožef po stopnicah. Ravno hoče v dvorano, kjer je bilo vse polno bolnikov, kar pripopiha za njim bolniški zdravnik, kateremu so bili javili, da je prišlo Njegovo Veličanstvo. Prestrašen stopi zdravnik pred cesarja ter pravi: „Oprostite, Veličanstvo, Vaše življenje je v nevarnosti, kajti tukaj niso samo ranjenci, nekateri so bolni tudi za kolero.“ Cesar postoji, položi zdravniku roko na ramo, rekoč: „Hvala vam za opomin, gospod zdravnik. Pošteno mislite. Pa povejte mi, ali bi šli vi med bolnike, ko bi ležal vaš sin za kolero bolan med njimi?“ „Seveda, ko bi bil moj sin med njimi, velevala bi mi dolžnost, naj ga obiščem,“ odgovori zdravnik. — „No, glejte,“ odgovori cesar, „a v tej dvorani leži mnogo mojih sinov; ali mi boste še zabranjevali pot do njih?“

Tako je pripovedoval invalid. Poslušalci so kar strmeli ter s silnim navdušenjem pozdravljali cesarja, ko se je vračal iz bolnice.

Kmetova pesem.

Ugasni dneva svetli žar,
in pridi noč pokojna,
da ohladi nas sveži mrak
obriše čela znojna.

Daj, ljuba noč, pokoja nam,
daj, hladne rose njivi,
in travnike in gozde vse
in vrte vse poživi.

Da v mladem jutru stvarstvo spet
iz sanj bo nočnih vstalo
in Bogu Vsemogočnemu
dajalo čast in hvalo.

Maksimov.

